

Raadsinformatiebrief

Van	College van burgemeester en wethouders	Zaak nr.	1404404
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024 - 19
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	21 maart 2024
Informatie bij	Remco de Man, Renee Bollebakker	Tel. nr.	06 188 78 426

Onderwerp

Actieplan omBUIGen

Kernboodschap

Gemeenten verlenen bijstand aan inwoners die langdurig onvoldoende middelen hebben. Hiervoor ontvangen gemeenten een gebundelde uitkering van de Rijksoverheid: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (hierna: BUIG). Daarnaast begeleiden ze inwoners in de bijstand (terug) naar werk. De gemeente Hilversum heeft al een aantal jaar hogere kosten aan uitkeringsregelingen dan het ontvangen budget. Om een gezond financieel beleid te voeren en om zoveel mogelijk inwoners duurzaam naar werk te begeleiden is een actieplan opgesteld. Met dit actieplan verwachten wij dit nadeel te kunnen reduceren.

Het nadeel (verschil baten en lasten) wordt:

2024: nadeel 1.675.000

2025: nadeel 1.375.000

2026: nadeel 675.000 (conform begroting)

Middels deze raadsinformatiebrief informeren wij uw raad over het actieplan.

Aanleiding

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om bijstand te verlenen aan inwoners die langdurig over onvoldoende middelen beschikken om in hun noodzakelijke kosten voor levensonderhoud te voorzien. En hebben daarnaast de verantwoordelijkheid om inwoners in de bijstand naar werk te begeleiden. Deze verantwoordelijkheden liggen vast in [de participatiewet](#), [IOAW](#), [IOAZ](#) en [Bbz 2004](#). Gemeenten ontvangen voor de uitvoering van deze taken een gebundelde uitkering van de rijksoverheid: de BUIG. De hoogte van het budget per gemeente wordt bepaald door de rijksoverheid aan de hand van een verdeelsleutel. Gemeenten mogen een overschot vrij besteden, maar moeten een tekort in beginsel ook zelf opvangen.

Situatie in Hilversum

De gemeente Hilversum heeft al een aantal jaar een tekort op het budget van de uitkeringsregelingen. Ondanks dat op lokaal en regionaal niveau is ingezet op re-integratie naar werk, is het tekort de afgelopen jaren licht toegenomen. Hierover is uw raad via een collegebrief geïnformeerd op [13 november 2023](#). In diezelfde collegebrief heeft het college aangegeven een actieplan op te stellen om het tekort terug te dringen. De raadsinformatiebrief die nu voor u ligt informeert u over het actieplan omBUIGen (bijlage 1).

Actieplan omBUIGen

Het actieplan omschrijft mogelijke oorzaken en verklaringen van het tekort, op welke actiepunten de gemeente wanneer gaat inzetten en welke effecten dat oplevert. Het actieplan is tot stand gekomen in samenspraak met team werk en participatie, financiën en beleidsmedewerkers werk en participatie en inburgering. De adviesraad sociaal domein ontvangt de conceptversie ter informatie. Actiepunten betreffen de volgende onderwerpen:

1. statushouders (eerder aan het werk helpen door een snelle inburgering);
2. re-integratie (meer aanbod voor mensen met een (middel)grote afstand tot de arbeidsmarkt);
3. preventie (voorkomen dat inwoners herinstromen);
4. handhaving (voorkomen dat inwoners doelbewust of onbewust onterecht bijstand ontvangen);
5. nazorg en parttime werken (begeleiding aan mensen die (deels) uitgestroomd zijn om herinstroom te voorkomen);
6. basisbanen en jobcarven (creëren van aanvullende werkplekken binnen publieke en maatschappelijke ruimte voor inwoners met een bijstandsuitkering);
7. inkomsten uit marginaal ondernemen (ondersteuning bijstandsgerechtigden met ondernemerschap).

Verwacht effect

Naast de maatschappelijke effecten van de te nemen maatregelen, zoals een hogere participatiegraad, afname van hulpvragen en verbeterde bestaanszekerheid, heeft dit actieplan financiële effecten. Met de maatregelen in het actieplan verwacht het college het tekort op de BUIG over de jaren heen te verminderen.

Een kanttekening hierbij is echter wel dat gemeenten invloed hebben op de lasten van de BUIG. De baten (landelijk BUIG-budget) daarentegen zijn zeer onvoorspelbaar. Gemeente Hilversum heeft hier geen invloed op en valt niet goed te begroten. Hierdoor kunnen alsnog tekorten ontstaan, die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen.

Consequenties

Vanwege de onvermijdelijke toestroom van statushouders en de ontwikkeling en uitvoering van een welkomstprogramma wordt gevraagd om 2 extra fte (€ 160.000). Daarnaast dienen de budgetten BUIG aangepast te worden (2024: €1000.000 en 2025: €700.000). De financiële gevolgen zullen via de voorjaarsnota 2024 verwerkt worden.

Vervolgtraject

Het actieplan wordt vanaf het eerste kwartaal 2024 uitgevoerd. De evaluatie van de acties en het effect is opgenomen in de planning, evenals de tussentijdse monitoring. In juni komen we terug bij uw raad voor de aanvraagprocedure van de vangnetuitkering. De acties in dit plan vormen onderdeel van deze aanvraag.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Actieplan omBUIGen

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 19 maart 2024.